

Bero-beroan

Gazteak zergatik euskaraz, gaztelaniaz, frantsesez...

SOZIOLINGUISTIKA KLUSTERRAK Urtxintxa eskolarekin eta Topagunearekin batera gazteen hizkuntz erabileran eragiten duten faktoreak aztertu ditu. Azterketaren emaitza Soziolinguistika Klusterraren webgunean dago: www.sociolinguistika.org

“Queremos Galego”ren manifestazioa

JOAN DEN ASTEAN milaka pertsona elkartu ziren Santiagoko Obradoiro plazan (25.000 lagunentzako tokia du)

Gobernua prestatzen ari den Galegoaren Dekretuaren aurka protesta egiteko. Queremos Galego plataforma herritarrak antolatu zuen hezkuntza publikorako deitutako greba. Dekretu horrek galegoaren presentzia %50etik %33ra gutxituko luke eta gurasoek aukeratuko lukete zein hizkuntzatan jasoko lituzketen euren seme-alabek nahita-nahiezko ikasgaiak.

Konpasaren teoria

TXERRA RODRIGUEZEN *garaigoikoa* blogean aurkitu dugu ondoko pasartea. Rodriguezek erandioar batek erabili ohi duen konpasaren teoria jaso du blogean. Erandioarrak teoria hori darabil Erandio Goikoako euskal

komunitatearen gesaltzea azaltzeko. Hara Rodriguezen kontakizuna: “Erandioko eliza zentrotzat hartuta, konpas batekin marratzen baduzu mapan, elizatik gero eta urrunago, orduan eta ‘euskaldunago’. Hau da, Erandioko elizatik abiatuta, zirkuluak egiten hasiz gero, Erandioko euskal komunitatearen gesaltze prozesuaren argazki paregabea lor dezakezu. Berak dioen moduan [erandioarrak], salbuespenak egon badaude, baina hori dira, salbuespenak. Eta, gaineratzen du, salbuespen horiek burugogorak izategatik direla. Burugogor politikoak: hau da, elizatik hur bizi arren, euskal nortasun politikoa garrantzuta zuten gurasoek transmisioa bermatzen zuten, bestela ez”.

Honelako albisteak egunero irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz: www.argia.com/harpidetza_haria.php

BAHEA

TALAIAN

Laborantza Ganbera defendatu

Joan den astean egin zuen, Ainhize-Monjolosen, Ipar Euskal Herrirako ezinbesteko bihurtu den Euskal Herriko Laborantza Ganberak (EHLG) bosgarren urteurren ekitaldia. Ezin da ahaztu Damoclesen ezpata mehatxuka dutela elkarteak eta arduradun nagusiek, Frantziako Estatuak bulzatutako beste epaiketa bat egingo delako otsailaren 18an Paueko Auzitegian. Hala ere, erakundeak zilegitasun osoa du, bost urte hauetan Ipar Euskal Herriko ingurumenera eta giza ingurura egokitutako eta nekazaritza jasangarriaren alde egindako jardueratik.

Laborantza Ganberak bosturteko honetan 1.200 laborariri eragin dien 2.000 jarduera baino gehiago egin ditu. PAC-ak (Laborantza Politika Komuna) ematen dituen laguntzen tramitazioarekin erlazionatutako jarduerak, esplotazio berrien instalazioarekin zerikusia dutenak, uraren erabileran inguruko diagnostikoak, formazio zikloak, konferentziak, ekitaldi publikoak... eta abar. Azken batean, Laborantza Ganberak lan egin du beselako nekazaritza eredu bat eraikitzeko. Horregatik guztiatik zorianak.

Hala eta guztiz ere, erne ibili behar da, zeren eta badirudi Frantziako Estatuko Prefekturaren interesak beste bide batetik doazela. Eta horregatik, Paueko otsaileko epaiketa erabakigarria eta berebizikoa da erakunde soziolaboral horren etorkizunerako. Erakundearen izenaz gain, Laborantza Ganberaren jarduera bera ere ezbaian dago. Osotasunean eraso zaio, edukiari eta edukiontzari, eta proiektu guztia da defendatu behar dena. Beraz, Euskal Herriko babes sozial, laboral, sindikal eta politiko osoa behar du. Bai jaio zenean eta baita bosgarren urteurrenean ere jaso duen babes berbera.

Juan Mari Arregi

Karmen Amezua Bizkaie'n esanak: “Argi daukagu kirola eta gazteak izango dirala gure lehenetasunak. Kirol-kanpaina honen emoitzak aztertu ostean, posible da entrenatzaile euskaldunen tailerra martxan jartea eta lan-poltsa bat osotzea. Entrenatzaile euskaldunen falte dago herri guztietan. Hainbat udalek, eskaera hori egin dogu Aldundian eta Jaurlaritzan. Eta entidate horreen bitartez, kirol federazioakaz hitzarmenak lotu beharko litzateke; entrenatzaile tituluak euskeraz atarateko aukerea, dirulaguntzinoak, arbitro euskaldunak, komunikabide eta goi-mailako kirol taldeetan euskerearen presentzia gehitzea... (horrek, eragina izango dauelako herrietako kirolarrikan) (...) Koikili edota Athleticeen izenean ikastaroa emon, edo Berrizko Udalaren izenean emon, alde handia dago eta guk gazteentzat inportanteak diran pertsonak ekarri gura izan doguz gazte horreek euskerara erakarteko”.

Borroka

EGUNKARIA AUZIA azken txanpan sartu da eta oraindik ez da inondik inora ikusi akusazioaren funtsik, hau da, *Egunkaria* ETArekin aginduetara egon zela eta akusatuek etakideak direla. Ez zen agertu instrukzio osoan eta orain epaiketan ere ez; salaketen arrastorik ez eta akusazioen lekukoen ahultasuna barra-barra. Guardia zibil itzultzailearena latza izan zen: euskaraz zerbait ulertu bai, akusatuei egingako entzuketan itzulpenak epaileari egin ere bai, eta gero elkarrizketa bat izateko gai ez litzatekeela aitortu zuen.

Epaiketa-esperpento honetan emaitza akusatutako guztientzako absolutioa besterik ezin da izan, baina hori epaimahaiak erabaki behar du. Eta ezin da ahaztu beste epaiketa-esperpento batzuetan, antzeko epaimahaiak erabaki izan dutena: horietako adibide ikusgarriena 18/98 azitia izan zen, eta hartako auzipetu gehientsuenak espetxean dira.

Egunkaria-ko auzipetuek euskal gizartearen gehiengo oso zabalaren aldetik jasotako elkartasunak areagotu egiten du fiskalik gabeko epaiketa honen fikzio itxura. Bada ordua zazpi urteko iruzurrari emaiara emateko eta, absolutioarekin batera, kalteordainen bideari ekiteko.

EUSKO ALKARTASUNAKO buruzagiek jakinarazi dute aukeretako bat dela hauteskundeetara Batasunarekin batera joatea. Eta Jaurlaritzako bozeramaile Idoia Mendiak berehala egin du bere interpretazioa eta galdera: utzi egin behar dizkio EAK bere siglak ezker abertzaleari? Zeharka dagoen mehatxua argia da, EARI EAE-ANVri bezala gerta dakiokela alegia.

Eta bai, zalantza barik hala izan daiteke, baina denak adierazten du EAK halako urratsik ematen badu, Batasunak beste batzuk jorratuko dituela. Eta baita ETAK berak ere seguruenik. Denak adierazten du pilota oraingoan Espainiako Gobernuaren teiltuan geratuko dela. Denak adierazten du euskal esparru politikoa mugitzera doala eta jadanik hasi garela horren lehen azarnak ikusten. Egoera berriak ekar dezakeenaren beldur, ezpatak tente dira alderdi abertzaleen etxeetan. NaBai izan daiteke horren erakusle argiena, eta ikamiketarik ondorioztatzen dena da oraindik ez dagoela ezer argi. Akatsa da egoera berrien aurrean etengabe barrura begiratzea, baina ohikoa da alderdi eta erakundeetan. Herritarren eta gizartera begiratu eta haien asmoak egokien interpretatzen ditue-

nak aterako du etekin gehien egoera berri horretatik. Baina horretarako begiratu egin behar da eta ahal bada hitz egin, bai jendearekin bai gizarte eragileekin.

AURREIKUSI BEZALA, gero eta gehiago ari zaio begiratzen ETArekin azken komunikatuari. "Borroka" hitzaz egiten duen erabilerak iruzkin ugari (Imanol Murua, Iñaki Aldekoa...) ekarri ditu; indefinizioz erabiltzen ei du borroka hitza. Tasio Erkiziari, antza, garrantzitsua iruditu zitzaion "borrokaz" berak zer ulertzen zuen adieraztea eta luze jarduen zuen horri buruz urtarilaren 20an *Gara*-n idatzitako artikuluan. "Borroka da bide bakarra" oihukatzen da manifestazio askotan, gazteen aldetik bereziki. Askok ulertzen du borroka armatuari egiten zaiola erreferentzia horrekin eta Erkiziak zehaztu beharra ikusi bide zuen: borroka bai, baina borroka molde ugari aipatzen zituen eta instituzionalari lerro ugari eskainiz gainera. Urteetan HBko kargu publikoek egindako lana eta estiloa goraiatzen zuen. Eta bazirudien garai hura ezagutu ez zutenei zerbait azaldu nahi ziela.

